



Nationaal  
Psychotrauma  
Centrum

# Wartrauma Foundation

Jaarbericht 2019

# Inhoudsopgave

1	Bestuursverslag .....	3
1.1	Bestuurs- en activiteitenverslag.....	3
2	Jaarrekening 2019.....	9
2.1	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.....	9
2.2	Balans per 31 december .....	14
2.3	Resultatenrekening over 2019.....	16
2.4	Kasstroomoverzicht over 2019 .....	17
2.5	Toelichting op de balans per 31 december 2019 .....	18
2.6	Toelichting op de resultatenrekening per 31 december 2019 .....	23
3	Overige gegevens .....	27
3.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening .....	27
3.2	Statutaire regeling resultaatbestemming .....	27
3.3	Ondertekening door bestuurders en toezichhouders .....	28

# 1 Bestuursverslag

## 1.1 Bestuurs- en activiteitenverslag

### 1.1.1 Doelstelling en targets 2019

De organisatiestructuur van ARQ sloot niet langer aan op de feitelijke manier van werken: er was sprake van een zekere versnippering, terwijl vereenvoudiging en integratie wenselijk zouden zijn. Om die reden heeft eind 2019 een juridische vereenvoudiging/herstructurering plaatsgevonden. Per 1 januari 2020 gaat Arq Psychotrauma Expert Groep verder onder de naam ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum. Wartrauma Foundation is gefuseerd met ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum en gaat als afdeling binnen ARQ verder onder de naam ARQ International. Deze wijziging heeft plaatsgevonden na balansdatum, om die reden wordt in de jaarrekening over 2019 gesproken over de situatie zoals deze in 2019 was en wordt gesproken over Wartrauma Foundation. Vanaf volgend jaar wordt de nieuwe organisatiestructuur in de jaarrekening aanhouden. Het doel van 2019 was het transformeren van Wartrauma Foundation naar ARQ International. Zowel qua naam als inhoudelijk. Na het vertrek van de directeur van Wartrauma Foundation heeft de heer A. Osinga begin 2019 de functie waargenomen als interim directeur. Sinds juli 2019 is mevrouw A. Drogendijk directeur van Wartrauma Foundation. Vanaf het begin van 2019 is er een wijziging van strategie gekozen. Van de goede doelenorganisatie Wartrauma Foundation gericht op het uitvoeren van projecten in de verschillende landen, naar ARQ International als kennisleider in Global Mental Health om daarmee de verschillende organisaties die al actief zijn in de targetlanden te ondersteunen en versterken. Met de familienaam ARQ in de naam, wordt ook duidelijker dat ARQ International onderdeel is van ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum en zich ten doel stelt om alle aanwezige kennis op het gebied van psychotrauma relevant te maken voor de diverse stakeholders en intensievere samenwerking binnen het veld te versterken.

We strive to ensure that every person in the world has a right for a human existence after war, crisis persecution or violence.

Therefore, ARQ aims that the psychosocial impact after crisis and war is part of all (health) programs in humanitarian settings, rolled out by Dutch organizations and donors.

ARQ International works to strengthen mental health and psychosocial support (MHPSS) for people affected by war, conflict and disaster in low- and middle-income countries. We aim to bridge the gap between research and practice. We do this by building networks with organizations located both in donor countries as in humanitarian and developmental settings, running projects (on capacity strengthening, research and staff support) and knowledge sharing in Intervention Journal.

De juridische fusie heeft onder mee als gevolg dat niet langer wordt voldaan aan de lidmaatschapscriteria van de Dutch Relief Alliance. Dit samenwerkingsverband is formeel verlaten met een stevige intentie om de samenwerking parallel te intensiveren. Ook voor onze trouwe groep donateurs heeft de juridische fusie tot gevolg dat donatie-overeenkomsten moesten worden omgezet naar de Stichting Vrienden van ARQ. Wij zijn dankbaar dat de meeste donateurs ons zijn blijven ondersteunen. De donaties blijven uiteraard direct verbonden aan het werk van ARQ International. Inhoudelijk hoogtepunt in 2019 was de de Mind the Mind Summit (International Conference on Mental Health & Psychosocial Support in Crisis Situations) van minister Kaag te Amsterdam en de jaarlijkse IASC Reference Group meeting bij ARQ. In beide meetings stond de noodzaak tot actie, innovatie en kennisdeling centraal en ARQ International is geïmmiteerd om hier een belangrijke bijdrage aan te leveren.

### 1.1.2 Samenstelling Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur werd in 2019 gevormd door:

drs. J.-W. Reerds MBA	voorzitter
drs. A. Osinga	lid
drs. G. van Bellen	lid

### 1.1.3 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2019 uit:

drs. F.W. Weisglas	voorzitter	(tot en met 31 december 2019)
drs. J.B.M. Streppel	lid	(tot en met 31 maart 2019)
drs. M.L. Bot	lid	(tot en met 31 mei 2019)
drs. J.J.M. Goderie	lid	
mr. R.J. van der Kluit	lid	
A.F.J. van Overmeire RA	lid	
prof. dr. M.J. Jongmans	lid	(vanaf 1 juni 2019)

## 1.1.4 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

### EU H2020 Project Strengths



Wartrauma Foundation is samen met de UNHCR zeer actief geweest binnen de implementatie en communicatie van het STRENGTHS (Scaling up psychological interventions with Syrian Refugees)-project. . Daarbij was STRENGTHS door Wartrauma Foundation extra zichtbaar op de Mind the Mind conferentie van minister Kaag.

Minister Kaag heeft samen met Sir Mark Lowcock (hoofd van UNOCHA, UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) bij de door ARQ ingerichte STRENGTHS-stand bezocht.



### Mental Health Expertise voor Cordaid

Cordaid (werkzaam in 16 fragiele staten wereldwijd) realiseerde zich dat ze niet verder kwam en met noodhulp of wederopbouw als er geen aandacht is voor de geestelijke nood en het welbevinden van de mensen die zij helpt. Echter, zij hebben de ambitie om dit op te pakken in hun programma's. Hiertoe organiseerden ze in juni 2019 een reeks workshops over Geestelijke Gezondheidszorg en Psychosociale steun (MHPSS) in Iraq en in Nederland. Wartrauma Foundation dacht mee over de programmering en gaf een workshop samen met de directeur van een lokale Gezondheidszorg organisatie (EMMA Organisation) uit Irak, dr. Bayan (Emma).

In het laatste kwartaal van 2019 is er overeenkomst gesloten met Cordaid om de expertise van Wartrauma Foundation in 2020 structureel in te kunnen zetten ter versterking van de strategie, beleid en training op gebied van geestelijke gezondheid en psychosociale steun voor de organisatie.

### Technical partner in project van de University of Edinburgh

Wartrauma Foundation is in 2019 een samenwerking aangegaan met de Universiteit van Edinburgh en een groot aantal andere partners in Afrika, waaronder PANZI, Amref University Nairobi, University of Witwatersrand in Johannesburg en Save the Children. Er is een onderzoeksvoorstel ingediend dat bedoeld is om de geestelijke noden van Somalische en Congoese vluchtelingen die al lang op de vlucht zijn binnen verschillende landen in Afrika beter in kaart te krijgen. Vlak voor het einde van het jaar werd het voorstel gehonoreerd. Het onderzoek zal per 2020 voor drie jaar gaan lopen in vluchtelingenkampen en stedelijke en rurale gebieden waar zich veel Somalische en Congoese vluchtelingen bevinden in Zuid-Afrika, Oost – Congo, Somalië, en Kenya.

### Diverse trainingsmissies

Er zijn diverse trainingsmissies geweest in 2019. In deze trainingsmissies worden voornamelijk lokale Health Workers and Community Workers getraind. Centrale thema's zijn MHGAP, seksueel geweld, stress management, MHPSS, basisvaardigheden counseling en gesprekstechnieken en PFA (Psychological First Aid). De trainingen zijn uitgevoerd in:

- DR Congo ism Panzi Hospital en Mugege Foundation),
- Burundi ism Centre Neuro-Psychiatique de Kamenge),
- Afghanistan: een “Joint Response” verleent met financiering van Buitenlandse Zaken (Care Cordaid, ZOA, War Child UK, Terre des Hommes, Oxfam, Save the Children).
- Iraq, Erbil i.s.m. Emma Foundationa



*“I have learned so many things: most importantly is PFA and counselling with which I can support affected people”*

Narges Naibi, vrouw, Project coordinator Afghanistan, 31 jaar

### Intervention Journal

Ook *Journal Intervention* is dit jaar twee keer uitgekomen met één special issue over de Rohingya vluchtelingen. *Intervention* wordt breed wereldwijd gelezen. In 2019 zijn er met deze 2 issues ruim 72.000 pageviews waarvan ruim 31.000 sessies (artikel geopend) geweest, waarvan ruim 22.000 nieuwe bezoekers. De gemiddelde leestijd is ongeveer 2 minuten. Van de 31.000 sessies komen de meeste lezers uit de VS (21%) en het VK (8%). In de top tien komt +/- 12% van de lezers uit LMIC. *Intervention* wordt ook gelezen door de prominenten in het veld. Zo citeerde prof. Vikram Patel en Paul Farmer *Intervention* in hun overzichtsartikel in *The Lancet*.<sup>1</sup> *Intervention* wordt breed gedragen in het Global Mental Health veld: dit blijkt uit de (financiële) steun en betrokkenheid van UNHCR, WHO en IOM voor het Rohingya Special Issue.

<sup>1</sup> Patel & Farmer (2020). The art of medicine The moral case for global mental health delivery. *The Lancet* Vol 395 (January) p108-109.

*Intervention* is een wereldwijd uniek blad dat ARQ voortbrengt in samenwerking met een groot aantal vrijwillige redactieleden. Het beoogt de wetenschapsontwikkeling in de LMIC te stimuleren en de uitwisseling van kennis tussen de LMIC en westerse donorlanden te bevorderen. Sinds het blad vrij toegankelijk is op internet, is het bereik sterk vergroot en dit geldt dito voor het aantal ingezonden artikelen en veldrapporten.

### **IASC MHPSS RG meeting op ARQ**

Op 9 en 10 oktober heeft ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum de IASC Reference Group uitgenodigd om haar jaarlijkse conferentie in Diemen te houden. ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum heeft een internationaal gezelschap ontvangen van 70 deelnemers. De IASC Reference Group is het belangrijkste officiële internationale netwerk van organisaties die zich bezighouden met Mental Health en Psychosocial Support in crisis gebieden/situaties. Aangezien de conferentie bij ARQ plaatsvond, hebben wij onze nieuwe en bredere visie van ARQ International als onderdeel van ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum goed over het voetlicht kunnen brengen.

## **1.1.5 Personeel**

De wijziging in de strategie van goede doelenorganisatie naar kennisleiderschap heeft ook gevolgen gehad voor het betreffende team. Binnen Wartrauma Foundation is geïnvesteerd in medewerkers met inhoudelijke kennis en is de samenwerking geïntensiveerd met de tweede ring van experts binnen ARQ. Ook is de fondsenwervende capaciteit naar stichting Vrienden van ARQ overgebracht. In 2019 is ook een nieuwe hoofdredacteur van *Intervention* gestart.

## **1.1.6 Financiën**

### **Behaalde omzet en resultaten**

In 2019 is er in totaal € 311.000 aan opbrengsten behaald, waarvan € 190.000 uit bijdragen van fondsen, stichtingen, bedrijven en particulieren. Het totaal aan opbrengsten is ruim € 250.000 lager dan begroot. Het jaarresultaat is € 260.000 negatief. Hiervan wordt € 173.000 gedekt vanuit de bestemmingsfondsen, dit betroffen vooruitontvangen projectgebonden giften die in 2018 zijn ontvangen en waarvan de projectuitvoering in 2019 heeft plaatsgevonden.

### **Toestand op balansdatum (solvabiliteit en liquiditeit)**

Een groot deel van het negatieve resultaat wordt gedekt vanuit het bestemmingsfonds, die daarna nog € 70.000 bedraagt. Het restant van het resultaat over 2019, ad € 87.000, wordt onttrokken uit de continuïteitsreserve. Deze is hierdoor € 74.000 negatief geworden. De solvabiliteit is hierdoor ten opzichte van vorig boekjaar sterk afgenomen. Door de fusie met Stichting ARQ zijn de bedrijfsactiviteiten verzekerd van continuering.

### **Kasstroom en financieringsbehoefte**

Door het negatieve resultaat en de afoming van het saldo van de liquide middelen naar stichting ARQ, zijn de kasstromen negatief. Stichting ARQ zal bij de fusie het negatieve vermogen overnemen, en er ontstaat geen additionele financieringsbehoefte.

### 1.1.7 Risico's en onzekerheden

Op dit moment gaan we een nieuwe fase in met ARQ International. Partners in het veld geven aan grote behoefte te hebben aan een hoog specialistische partner om ertoe zorg te dragen dat zij effectiever kunnen zijn in de hulp die zij beiden. De aansluiting van de behoefte van hun doelgroep bij de verschillende mogelijkheden in type psychosociale interventie, en het juist toepassen ervan, vereist nu eenmaal expertise. Echter, gelet op de verslechterende financiële omstandigheden waarmee de meeste NGO's te maken hebben, is het onzeker of zij onze dienstverlening volledig kunnen vergoeden. Een kenniscentrum kan eigenlijk niet zonder een vaste taaksubsidie vanuit de rijksoverheid.

### 1.1.8 Verwachtingen voor de toekomst

Met de nieuwe richting en het deels nieuwe team, de mogelijk een leerstoel, en het grote potentieel binnen ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum gaan we onze nieuwe ambities waarmaken

### 1.1.9 Tot slot / Woord van dank

Allereerst willen we alle donateurs hartelijk bedanken: zonder hun steun had Wartrauma Foundation nooit zo ver kunnen komen. Ook dank aan de EU voor de financiering van het STRENGTHS project. De volgende organisaties willen wij bedanken voor hun steun aan *Intervention*: UNHCR, WHO en IOM.

#### **Raad van Bestuur**

drs. J.-W. Reerds MBA	voorzitter
drs. A. Osinga	lid
drs. G.E.T. van Bellen	lid



## 2 Jaarrekening 2019

### 2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

#### 2.1.1 Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met BW2 Titel 9 en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Alle bedragen in deze jaarrekening luiden in euro's. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de actuele waarde, mits er geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld.

#### 2.1.2 Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening van de vennootschap is niet opgesteld vanuit een continuïteitsveronderstelling, aangezien ARQ International per 1 januari 2020 is gefuseerd met stichting ARQ. De bedrijfsactiviteiten worden vanuit stichting ARQ voortgezet.

#### 2.1.3 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

#### 2.1.4 Groepsverhoudingen

Wartrauma Foundation (met ingang van 1 januari 2020 ARQ International) is als stichting onderdeel van ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum en deelt hiermee de gezamenlijke Raad van Bestuur en Raad van Toezicht.

De jaarrekening van Wartrauma Foundation is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2019 van Stichting ARQ. Voor 2020 geldt dat ARQ International een afdeling binnen ARQ is, zonder eigen jaarrekening.

#### 2.1.5 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

## 2.1.6 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

### 2.1.6.1 Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

### 2.1.6.2 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

### 2.1.6.3 Reserves en fondsen

De reserves en fondsen zijn zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd. Indien aan een deel van de reserves een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, is dit deel verantwoord als bestemmingsreserve, of als bestemmingsfondsen. Deze beperking in het bestedingsdoel kan alleen door het bestuur van de Stichting of door derden worden opgelegd. Indien deze beperking door derden is opgelegd dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. In de toelichting wordt het bedrag en de beperkte doelstelling van ieder bestemmingsfonds vermeld. Ook de reden van deze beperking en alle overige voorwaarden die door de derden zijn gesteld, worden vermeld. Indien de beperking zoals bedoeld in de vorige alinea niet door derden, maar door het bestuur is aangebracht, wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve (en niet als bestemmingsfonds). In de toelichting worden het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld. Ook het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht, wordt vermeld.

Alle vermogensmutaties worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden ook in de staat van baten en lasten verantwoord.

### 2.1.6.4 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

## 2.1.7 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

### 2.1.7.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

### 2.1.7.2 Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit de levering van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Opbrengsten uit de levering van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Voor onderhanden projecten, waarvan het resultaat op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten en de projectkosten verwerkt als netto-omzet en kosten in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum (de 'Percentage of Completion'-methode, ofwel de PoC-methode).

De voortgang van de verrichte prestaties wordt bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Als het resultaat (nog) niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, dan worden de opbrengsten als netto-omzet verwerkt in de winst-en-verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten, dat waarschijnlijk kan worden verhaald; de projectkosten worden dan verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin ze zijn gemaakt. Zodra het resultaat wel op betrouwbare wijze kan worden bepaald, vindt opbrengstverantwoording plaats volgens de PoC-methode naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Indien het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten overschrijden, dan worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Dit verlies wordt verwerkt in de kostprijs van de omzet. De voorziening voor het verlies maakt onderdeel uit van de post onderhanden projecten.

### 2.1.7.3 Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

### 2.1.7.4 Netto omzet en overige bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Netto-omzet van onderhanden projecten in opdracht van derden bestaat uit de in het boekjaar aan projecten bestede kosten.

### 2.1.7.5 Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

### **2.1.7.6 Personeelskosten**

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

### **2.1.7.7 Pensioenen**

Wartrauma Foundation heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het pensioenfonds heeft de uitvoering van zijn pensioenregeling inclusief het vermogensbeheer ondergebracht bij (dochters van) PGGM N.V. Voor de pensioenregeling in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De pensioengevende salarisgrondslag betreft een middelloonregeling. Wartrauma Foundation betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds betaald door Wartrauma Foundation en bijgevolg in de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. Deze zgn. beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In januari 2020 bedroeg de dekkingsgraad 95,7%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen afzienbare tijd hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Wartrauma Foundation heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Wartrauma Foundation heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

## **2.1.7.8 Financiële baten en lasten**

### **2.1.7.8.1 Rentebaten en rentelasten**

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

## **2.1.8 Kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen worden ook afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

## 2.2 Balans per 31 december

(Na resultaatverdeling)

### 2.2.1 Activa

	<u>2019</u>		<u>2018</u>	
	€	€	€	€
<b>Vlottende activa</b>				
Vorderingen en overlopende activa		51.630		46.726
Liquide middelen		3.160		274.442
		<hr/>		<hr/>
			<b>54.790</b>	<b>321.168</b>
			<hr/>	<hr/>
			<b>54.790</b>	<b>321.168</b>
			<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

VOOR WAARMERKINGS-  
DOELEINDEN



Verstegen accountants  
en adviseurs B.V.

d.d. **20/05/2020**

## 2.2.2 Passiva

	2019		2018	
	€	€	€	€
<b>Reserves en fondsen</b>				
Reserves	-73.893		12.885	
Fondsen	69.935		242.602	
			<b>-3.958</b>	<b>255.487</b>
<b>Voorziening</b>			<b>6.988</b>	<b>13.113</b>
<b>Kortlopende schulden en overlopende passiva</b>			<b>51.760</b>	<b>52.568</b>
			<b>54.790</b>	<b>321.168</b>

VOOR WAARMERKINGS-  
DOELEINDEN



Verstegen accountants  
en adviseurs B.V.

d.d. **20/05/2020**

## 2.3 Resultatenrekening over 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
<b>Bedrijfsopbrengsten</b>		<b>311.241</b>		<b>598.312</b>
Personeelskosten	312.340		376.613	
Overige bedrijfskosten	258.223		312.449	
		<hr/>		<hr/>
<b>Totaal bedrijfskosten</b>		<b>570.563</b>		<b>689.061</b>
		<hr/>		<hr/>
<b>Resultaat voor financiële baten en lasten</b>		<b>-259.322</b>		<b>-90.749</b>
Financiële baten en lasten		-123		-244
		<hr/>		<hr/>
<b>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</b>		<b>-259.445</b>		<b>-90.994</b>
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening		0		0
		<hr/>		<hr/>
<b>Resultaat na belastingen</b>		<b><u>-259.445</u></b>		<b><u>-90.994</u></b>

### RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2019	2018
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Continuïteitsreserve	-86.778	-46.489
Bestemmingsfondsen	-172.667	-50.464
	<hr/>	<hr/>
	<b><u>-259.445</u></b>	<b><u>-90.994</u></b>

VOOR WAARMERKINGS-  
DOELEINDEN



Verstegen accountants  
en adviseurs B.V.

d.d. **20/05/2020**



## 2.4 Kasstroomoverzicht over 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>				
Resultaat		-259.322		-90.749
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	0		0	
- mutaties voorzieningen	7.235		-1.702	
		7.235		-1.702
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen en overlopende activa	-4.904		107.178	
- kortlopende schulden en overlopende passiva	-14.168		-60.272	
		-19.072		46.906
<b>Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties</b>		<b>-271.159</b>		<b>-45.545</b>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-123		-244	
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		<b>-271.282</b>		<b>-45.790</b>
<b>Mutatie liquide middelen</b>		<b>-271.282</b>		<b>-45.790</b>

## 2.5 Toelichting op de balans per 31 december 2019

### 2.5.1 Vlottende activa

#### 2.5.1.1 Vorderingen en overlopende activa

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Handelsdebiteuren	51.630	8.951
Groepsmaatschappijen	0	6.817
Overige vorderingen	0	30.957
<b>Totaal Vorderingen en overlopende activa</b>	<b><u>51.630</u></b>	<b><u>46.726</u></b>

Alle vorderingen betreffen vorderingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

*Overige vorderingen*

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
ELHRA	0	23.595
Pensioenpremies	0	1.618
Overig	0	5.744
<b>Totaal overige vorderingen</b>	<b><u>0</u></b>	<b><u>30.957</u></b>

#### 2.5.1.2 Liquide middelen

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Banken	3.160	274.442
<b>Totaal liquide middelen ter vrije beschikking</b>	<b><u>3.160</u></b>	<b><u>274.442</u></b>

## 2.5.2 Reserves en fondsen

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Reserves	-73.892	12.885
Bestemmingsfondsen	69.935	242.603
	<u><b>-3.957</b></u>	<u><b>255.487</b></u>

Het verloop van de reserves is als volgt:

	<u>Saldo per</u>		<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2019</u>	<u>Toevoegingen</u>	<u>1-jan-2019</u>
	€	€	€
		<u>Onttrekkingen</u>	<u>31-dec-2019</u>
		€	€
Continuïteitsreserve	12.885	-	86.778
			-73.893
	<u><b>12.885</b></u>	<u><b>-</b></u>	<u><b>86.778</b></u>
			<u><b>-73.893</b></u>

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt:

	<u>Saldo per</u>		<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2019</u>	<u>Toevoegingen</u>	<u>1-jan-2019</u>
	€	€	€
		<u>Onttrekkingen</u>	<u>31-dec-2019</u>
		€	€
Iraq Westbank MFA	9.352	-	9.352
Strengths	52.066	66.190	56.748
Intervention 2019	-	65.654	58.612
UNHCR MhGAP 2018	13.084	-	13.084
Burundi MMZ MhGAP II	80.157	4.000	82.772
DR Congo	79.944	-	79.944
Mh Jordan	3.000	13.000	16.000
Pakistan	5.000	-	5.000
	<u><b>242.603</b></u>	<u><b>148.844</b></u>	<u><b>321.512</b></u>
			<u><b>69.935</b></u>

### 2.5.3 Voorzieningen

	<b>31-dec-19</b>	<b>31-dec-18</b>
	€	€
Voorziening jubilea	1.834	2.746
Voorziening levensfasebudget	5.154	10.368
	<b>6.988</b>	<b>13.113</b>

De voorziening jubilea betreft een voorziening voor toekomstige te betalen gratificatie-uitkeringen aan medewerkers, die 12,5 of 25 of 40 jaar in dienst zijn van de instelling. De voorziening is langlopend.

## 2.5.4 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers	982	18.026
Schulden aan groepsmaatschappijen	5.168	0
Reservering Vakantietoeslag	10.437	7.226
Reservering Vakantieplichting	10.874	5.453
Overige schulden	24.299	21.863
<b>Totaal</b>	<b><u>51.760</u></b>	<b><u>52.568</u></b>

### Schulden aan leveranciers

Betreft nog te betalen bedragen aan leveranciers die in januari allemaal betaald zijn.

### Schulden aan groepsmaatschappijen

Betreft rekening-courant schuld aan Stichting ARQ.

### Reservering Vakantieplichting

Betreft het opgebouwde recht aan vakantiedagen van de medewerkers per 31 december 2019.

### Overige schulden

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Te betalen loonheffing en premies volksverzekeringen	0	8.111
Verplichtingen aan werknemers	0	321
Vooruitontvangen bijdragen/subsidies	3.407	325
Nog te betalen bedragen	20.892	13.106
	<b><u>24.299</u></b>	<b><u>21.863</u></b>

### Nog te betalen bedragen

Dit betreffen kosten over 2018 en 2019 die begin 2020 zijn betaald.

## 2.5.5 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

### 2.5.5.1 Fiscale eenheid

Met Stichting ARQ, Stichting ARQ Centrum'45, Stichting Equator, Stichting Psychotrauma Diagnose Centrum, ARQ Beheer B.V., ARQ Vastgoed Beheer B.V., ARQ IVP B.V., Stichting Pelita en Stichting 1940-1945 vormt Wartrauma Foundation tot 1 januari 2020 een fiscale eenheid voor de btw. Elk der vennootschappen is hoofdelijk aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen. Als gevolg van de juridische herstructurering binnen het ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum en de daaruit voortvloeiende fusies bestaat de fiscale eenheid voor de btw na 1 januari 2020 uit Stichting ARQ, Stichting ARQ Centrum'45, ARQ IVP B.V., Stichting Pelita en Stichting 1940-1945.

## 2.6 Toelichting op de resultatenrekening per 31 december 2019

### 2.6.1 Bedrijfsopbrengsten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Opbrengsten uit fondsenwerving	95.456	298.062
Bijdragen fondsen en stichtingen	95.464	164.015
Subsidies overheden	83.937	77.021
Overige opbrengsten	<u>36.384</u>	<u>59.214</u>
<b>Totaal</b>	<b><u>311.241</u></b>	<b><u>598.312</u></b>

#### Opbrengsten uit fondsenwerving

Wartrauma Foundation ontvangt van bedrijven, fondsen, stichtingen en particulieren bijdragen ter uitvoering van de (project) activiteiten die Wartrauma Foundation zich ten doel heeft gesteld. Ten opzichte van vorig boekjaar zijn de opbrengsten fors gedaald. Wegens de transitie die Wartrauma Foundation het afgelopen jaar heeft doorgemaakt, zijn onder meer de fondsenwervingsactiviteiten in 2019 op een laag pitje gezet.

### 2.6.2 Personeelskosten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Brutolonen en salarissen	239.118	298.981
Werknemersverzekeringen	43.599	41.640
Pensioenlasten	23.043	29.485
Overige personeelskosten	<u>6.580</u>	<u>6.507</u>
	<b><u>312.340</u></b>	<b><u>376.613</u></b>

De overige personeelskosten zijn als volgt te specificeren:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Reiskosten woon- / werkverkeer	4.062	4.071
Overig	<u>2.518</u>	<u>2.436</u>
	<b><u>6.580</u></b>	<b><u>6.507</u></b>

## Personeelsbestand

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Het gemiddeld aantal fte's:	3,83	4,96

Met ingang van boekjaar 2019 is het voltallige personeel overgegaan naar Stichting ARQ. Wartrauma Foundation heeft in 2019 geen personeel in dienst. Het gemiddeld aantal fte ultimo 2019 is het aantal fte in dienst van Stichting ARQ wat zich inzet voor Wartrauma Foundation. De personeelslasten van Wartrauma Foundation worden maandelijks vanuit Stichting ARQ doorbelast aan Wartrauma Foundation.

## 2.6.3 Overige bedrijfskosten

*De specificatie is als volgt:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Kantoorkosten	6.385	12.951
Directe materiële kosten voor projecten	185.292	212.668
Algemene kosten	16.546	36.826
Doorberekende kosten ARQ	50.000	50.004
	<u><b>258.223</b></u>	<u><b>312.449</b></u>

### Kantoorkosten

Deze kosten bestaan bijna uitsluitend uit kosten gemaakt ten behoeve van fondsenwerving. Alle overige kantoorkosten zijn opgenomen onder de "Doorberekende kosten ARQ".

### Directe materiële kosten voor projecten

Betreft kosten gemaakt ten behoeve van de uitvoering van projecten gedurende het boekjaar.

### Doorberekende kosten ARQ

Stichting ARQ regelt contracten met leveranciers om op deze manier inkoopvoordelen te behalen. Stichting ARQ belast op jaarbasis kosten door voor de dienstverlening op het gebied van gas/water/elektriciteit, schoonmaak, kantoormeubilair, ICT, Personeel & Organisatie en financiële diensten.



## 2.6.4 Financiële baten (-/-) en lasten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Ontvangen intrest banken	-123	-244
	<u>-123</u>	<u>-244</u>

### 2.6.5 Bezoldiging bestuurders

De bestuursleden ontvangen een bezoldiging vanuit Stichting ARQ. Deze bezoldiging is voor de werkzaamheden voor het gehele ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum. De specificatie van de bezoldiging is opgenomen in de jaarrekening van Stichting ARQ.

### 2.6.6 Bezoldiging Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een bezoldiging vanuit Stichting ARQ. Deze bezoldiging is voor de werkzaamheden voor het gehele ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum. De specificatie van de bezoldiging is opgenomen in de jaarrekening van Stichting ARQ.

### 2.6.7 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 2.3.

### 2.6.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Met ingang van 1 januari 2020 is Wartrauma Foundation gefuseerd met Stichting ARQ. Alle vorderingen en schulden, alsmede alle rechten en verplichtingen zijn per deze datum via rechtswege overgegaan naar de verkrijgende rechtspersoon.

## 3 Overige gegevens

### 3.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Wartrauma Foundation heeft de jaarrekening over 2019 vastgesteld in haar vergadering op 20 mei 2020.

De Raad van Toezicht van stichting ARQ heeft het besluit van de Raad van Bestuur tot vaststelling van de jaarrekening 2019 van Wartrauma Foundation in haar vergadering van 20 mei 2020 goedgekeurd.

### 3.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen over de resultaatbestemming.

### 3.3 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

#### 3.3.1 Ondertekening door bestuurders

drs. J.W. Reerds MBA	
voorzitter	
drs. A. Osinga	mevrouw drs. G.E.T. van Bellen
lid	lid

#### 3.3.2 Ondertekening door toezichthouders

mr. R.J. van der Kluit	drs. J.J.M. Goderie
Voorzitter ad interim	lid
A.F.J. van Overmeire RA	mevrouw prof. dr. M.J. Jongmans
lid	lid